

Heerde, 14 september 2018

Beste raadsleden van de gemeente Heerde,

U heeft op 3 september jl. een voorstel voor mogelijke bezuinigingsmaatregelen als gevolg van het financiële tekort van de gemeente Heerde besproken in uw raadscommissie. In november wordt de begroting definitief vastgesteld. Een van de voorgestelde maatregelen betreft een bezuiniging op kunst- en cultuureducatie via een korting op de huidige subsidie van Cultuurplein Noord Veluwe met een ton, zijnde de helft van onze huidige subsidie (€ 195.950 in 2018), ingaande per 2020. Uit het voorstel blijkt dat men dit wil realiseren door samenvoeging met de lokale bibliotheek en ontvlechting van de samenwerking met de gemeente Epe in Cultuurplein.

Tijdens de raadscommissie vergadering op 3 september werd deze dreigende verarming van cultuureducatie en -participatie voor kinderen en jongeren in Heerde door geen enkele fractie genoemd. Dat baart mij zorgen. Ik kan mij niet voorstellen dat de gemeenteraad van Heerde zich niet hard wil maken voor het behoud van kwalitatieve, goed bereikbare en betaalbare cultuureducatie en cultuurparticipatie voor haar jonge inwoners. Graag wil ik daarom per brief een eerste reactie geven op de voorgestelde maatregelen, zodat ik een beeld kan schetsen van onze huidige stand van zaken en mogelijke gevolgen van de bezuinigingen. Ik ga hier graag persoonlijk verder met u over in gesprek.

Positieve flow

Cultuurplein Noord Veluwe is na een moeilijke periode na het overlijden van haar vorige directeur weer aan het opbloeien en wist in 2017 een mooi positief resultaat te behalen. We zijn het afgelopen schooljaar gegroeid in leerlingen in de vrije tijd en hebben zelfs kinderen op de wachtlijst staan. Ik heb na mijn aantreden als directeur/bestuurder in juli 2017 veel stappen gezet, zowel financieel als beleidsmatig en organisatorisch. Cultuurplein kent nu 3 onderdelen: Amateurkunst, Onderwijs en Zorg&Welzijn. We zijn meer en meer een open netwerkorganisatie met een creatieve geest, die op veel plekken in de samenleving haar bijdrage levert. Dat betekent dat we niet alleen dans-, muziek- en beeldende lessen geven in De Heerd, maar dat we ook steeds meer op andere locaties actief zijn, in samenwerking met lokale organisaties zoals Wij zijn Heerde, Het Hof van Cramer, ondernemers, instellingen en verenigingen. En niet alleen in Heerde, ook in de omliggende gemeenten Epe, Hattem en Oldebroek is Cultuurplein actief. U kent wellicht onze Rondetafelgesprekken waarbij we de lokale kunstbeoefenaars, culturele verenigingen en de politiek uitnodigen voor kennisdeling en ideeën uitwisseling. Wij hebben hier mevrouw Hardam en de heer Kampherbeek al eens mogen begroeten.

Lokale samenwerking

Ook de samenwerking met lokale muziekverenigingen zoals Wilhelmina, SDG en Big Band Heerde is aangetrokken, nadat dit jaren in het slop had gezeten. Dit heeft onder meer geresulteerd in *de Play In* op 6 oktober as. in de Heerd; een studie- en speeldag voor alle muzikale leerlingen uit de regio met een knallend gezamenlijk orkest optreden als afsluiter. Mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van lokale fondsen, zoals de Adriana Hoogenboomstichting. Daarnaast zit Cultuurplein bovenop de ontwikkelingen in de maatschappij, door kunst- en cultuur in te zetten in het sociaal domein. Niet voor niets zijn wij lid van het preventieoverleg van de gemeente Heerde. Het gaat ons tenslotte allemaal aan dat mensen ouder worden en meer hulp nodig hebben, of aan de zijkant staan doordat zij de taal niet spreken. Muziek, dans en andere vormen van cultuurparticipatie hebben bewezen een bijdrage te leveren aan het geluk en de zelfontplooiing van mensen. Je hoort erbij! Daarom verzorgt Cultuurplein in deze regio workshops en concerten voor bewoners van verzorgingstehuizen, kinderen met een beperking, nieuwkomers en mensen met Alzheimer of niet-aangeboren hersenletsel. Op 21 september (14-16 uur) kunt u zien wat dit betekent, dan organiseren

wij samen met Stichting Alzheimer Nederland tijdens Wereld Alzheimerdag in De Heerd een programma met onder meer muziek- en beweegworkshops.

Beoogde bezuiniging

De beoogde bezuiniging zal een zware wissel trekken op deze positieve ontwikkelingen. Het zal de flow uit de organisatie halen. Uit ervaring weet ik dat een fusie veel tijd en geld kost en dat de energie van bestuurders dan met name naar binnen gericht is. Dat zal ten koste gaan van de externe relaties, de samenwerkingsprojecten en opbouw van de huidige netwerkorganisatie van Cultuurplein. Onze kracht en meerwaarde zit in ons regionale netwerk, de verbinding van onze (boven)lokale culturele projecten en niet in de laatste plaats onze regionale aanpak van cultuureducatie in het onderwijs. Onze cultuurmakelaars ontwikkelen inhoudelijke leerlijnen, voeren rijksprogramma's zoals Cultuureducatie met Kwaliteit en Muziekimpuls uit voor de hele regio en bevorderen samenhang en borging van cultuureducatie op alle basisscholen in de vier gemeenten waar Cultuurplein voor werkt. Elke gemeente profiteert van deze brede aanpak en de synergie die ook onze backoffice door een gemeenschappelijke planning en organisatie van cultuureducatieprojecten voor scholen realiseert. Een ander prachtig voorbeeld is het Cultuur- en Erfgoedpact 2018-2020, een bovenlokaal cultuur- en erfgoedprogramma dat Cultuurplein samen met Cultuurkust uit Harderwijk vanaf dit najaar gaat coördineren en uitvoeren voor 9 gemeenten op de Veluwe. Voor 3 jaar is 1 miljoen euro beschikbaar vanuit de provincie en deelnemende gemeenten, waarbij kennisdeling en regionale projecten zoals festivals en kunstroutes, een positief effect zullen hebben op de cultuurparticipatie, erfgoed en gastvrijheid van onder meer Heerde. De voorgestelde ontvlechting van de gemeente Epe zou ik daarom niet wenselijk vinden, temeer omdat ook de Bibliotheek Noord Veluwe een regionale organisatie is en op termijn een mogelijke fusie op gemeentelijk niveau aan de orde is.

Stad t.o.v. regio

Het college van B&W noemt de Stadkamer als voorbeeld. Als voormalig MT-lid van Stadkamer en voorheen kunstencentrum Muzerie was ik direct betrokken bij de fusie. Ik was een van de opstellers van het nieuwe cultuureducatiebeleid van de gemeente Zwolle. Uiteraard kan een fusie op langere duur kosten besparen. Dit zit hem met name in personeelskosten. In Zwolle is de Stadkamer uitgegroeid tot een mooie bibliotheek mede dankzij een nieuw gebouw, waar cultuureducatie (slechts) een onderdeel van is, waar ondanks de kaalslag een fonds van meer dan 1 miljoen euro voor de scholen beschikbaar is, naast fondsen voor buurtcultuur initiatieven. Heerde is echter geen Zwolle. Budgetten zijn veel lager en het verdwijnen van een kunstencentrum wordt in Zwolle nog steeds als een verlies ervaren. Ook landelijk is de trend om weer meer aandacht te hebben voor talentontwikkeling van kinderen in hun vrije tijd.

Consequenties voor onze klanten

Cultuurplein werkt zoals eerder gezegd regionaal, voor 4 gemeenten: Heerde, Epe, Hattem en Oldebroek. Naast gemeentelijke subsidie en rijksregelingen zoals Cultuureducatie met kwaliteit (CMK) werken wij steeds meer met fondsen en sponsoring. Voor onze lessen in de Heerd (amateurkunst in de vrije tijd) ontvangen wij subsidie van de gemeente Heerde. Hierdoor kunnen wij onze muziek-, dans-, beeldende en musicallessen tegen een aantrekkelijk tarief aanbieden. Ook kunnen kinderen wiens ouders het minder breed hebben, gebruik maken van het Jeugdcultuurfonds voor een financiële bijdrage aan hun lessen. Het gemeentelijk voorstel is om onze subsidie structureel te korten met 100.000 euro, door de vrijetijdslessen voor kinderen en jongeren niet langer met een gesubsidieerd tarief aan te bieden via Cultuurplein maar over te laten aan de markt. Kinderen en jongeren in Heerde zullen geconfronteerd worden met een prijsstijging circa 30%. Ter vergelijking; muziekles tot 21 jaar bedraagt bij ons 572 euro per jaar (30 min), een vergelijkbare les in de vrije markt kost € 740,-.

Financiële consequenties

Dit scenario zal ook betekenen dat we de 13 docenten die wij nog in vaste dienst hebben moeten ontslaan en dat zelfstandige docenten lessen gaan geven tegen een commercieel tarief op hun zolderkamer of elders. Dit brengt (hoge) ontslag- en transitiekosten met zich mee, aangezien veel docenten al jarenlang voor Cultuurplein en haar rechtsvoorgangers werken. Maar niet alleen dat, het betekent ook kapitaalvernietiging van MFA De Heerd en daling van inkomsten voor de beheersstichting. Onze lokalen zullen leeg staan want ZZP'ers kunnen deze huurprijzen niet betalen. De theaterzaal wordt voor zelfstandige docenten helemaal onbetaalbaar en krijgt niet de bezetting waar het Dorpshuis samen met Cultuurplein en de andere partners in de Heerd juist zo hard voor aan het werk is. Uiteraard kun je verhuren aan andere (commerciële) partijen of de politie, maar dat doet volgens mij afbreuk aan het sociaalmaatschappelijke en culturele doel van de MFA; een huiskamer voor Heerde.

Tot slot

Velen van jullie hebben afgelopen weekend in Balve kunnen zien hoe belangrijk kunst en cultuur is als onderdeel van de samenleving. Hoe muziek en dans verbindt, hoeveel plezier het geeft aan zowel de beoefenaars als de toehoorders. Het ontwikkelt ons en laat zien wie wij zijn. Creatief denken is een van de belangrijkste vaardigheden in de snel veranderende samenleving. Gun de kinderen van Heerde de kans om hun creatieve talenten te blijven ontwikkelen. Niet alleen op school maar ook in hun vrije tijd, in onze prachtige lokalen met alle faciliteiten in de pas in 2015 geopende De Heerd. Kies voor culturele innovatie en creatieve slagkracht in de zorg, toerisme en jeugdbeleid. Geef Cultuurplein de ruimte om de ingezette koers voort te zetten, om zo een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid en ontwikkeling van kinderen en jongeren in Heerde.

Dank voor uw aandacht. Ik zal binnenkort contact opnemen voor een persoonlijke toelichting als u daar prijs op stelt. Uiteraard kunt u ook contact opnemen met mij als u vragen heeft.

Met vriendelijke groet,

Rinette van der Vliet
Directeur/bestuurder
r.vandervliet@cultuurpleinnoordveluwe.nl
06-15448343